

AUTISMEBEGELEIDING

Wie werkt met mensen met autisme, weet dat geen twee van deze mensen hetzelfde zijn. Hun denken is voor degenen die geen autisme hebben vaak wonderlijk en moeilijk te begrijpen. De driedaagse cursus autismebegeleiding is dan ook gericht op het begrijpen van autismspectrum stoornissen en het gedrag dat daaruit voortkomt. Deze inzichten vormen vervolgens de basis om een aantal interventies en communicatietechnieken te leren die je in kunt zetten met mensen met autisme. De cursus autismebegeleiding bestaat uit drie bijeenkomsten en circa tien uur e-learning. Hierin leer je voldoende om mensen met autisme in de praktijk te helpen het maximale uit zichzelf te halen.

Doelgroep

De cursus autismebegeleiding is primair gericht op HBO- opgeleide professionals die binnen de zorg of het onderwijs in aanraking komen met mensen met autisme.

Leerdoelen

- Autistische gedragskenmerken;
- Op welke manier mensen met autisme informatie verwerken;
- Op welke manier Theory of Mind problematiek, Centrale Coherentieproblematiek en problemen in het executief functioneren de cognitieve stijl van mensen met autisme beïnvloeden;
- Hoe je als onderdeel van autismebegeleiding een taakanalyse maakt en op basis daarvan een visualisatiesysteem "op maat" voor mensen met autisme kunt maken;
- Oefenen met communicatietechnieken en -middelen, zoals visualiseren in taal en de socratische gespreksmethode;
- Stoornissen die vaak tegelijk met een autismspectrumstoornis voorkomen, zoals een verstandelijke beperking, ADHD, angsten, somberheid en dwang;
- Het inzetten van emotieregulatie in de begeleiding van mensen met autisme;
- Het analyseren van oorzaken van dwangmatigheden, preoccupaties en herhaalgedrag bij mensen met autisme en daar interventies op plannen;
- De impact van het hebben van een gezinslid met autisme op het gezin;
- Toepassen van methodische uitgangspunten en principes van het begeleiden van ouders van kinderen met autisme;
- Hoe in de begeleiding van mensen met autisme sociaal-communicatieve vaardigheden aan te leren;
- Hoe begeleiding te bieden aan mensen met autisme op de terreinen van vrije tijd en zelfredzaamheid.

Programma

Module 1: Gedragskenmerken, informatieverwerking en communicatie

In deze eerste module van de cursus autisme komen de volgende zaken aan de orde:

- Gedragskenmerken ASS
- "Autistische" informatieverwerking
- Cognitieve stijlkenmerken ASS (TOM, centrale coherentie, executief functioneren)
- Visualiseren en communicatie

Je leert de gedragskenmerken te vertalen naar verschillende leeftijdsfases. Bovendien leer je je gedrag aanpassen aan de "autistische" manier van informatie verwerken.

Daarnaast wordt er geoefend met het toepassen van visualisering in de praktijk, het uitwerken van een visualisatiesysteem-op-maat, het visualiseren in taal en de socratische gespreksmethode.

Module 2: Autisme in context

In deze tweede module wordt stilgestaan bij de impact van autisme op het gezin en op de andere relaties van de persoon met autisme.

Aan de orde komen:

- Invloed van en op het gezin (ouders, broers, zussen)
- Methodische uitgangspunten en principes bij het begeleiden van ouders
- Uitgangspunten sociaal-communicatieve vaardigheden en relaties
- Vrije tijd
- Zelfredzaamheid

Je oefent met het in de praktijk brengen van begeleidingsvaardigheden ten aanzien van ouders, met de toepassing van het aanleren van sociaal-communicatieve vaardigheden en de begeleiding van het aangaan / onderhouden van relaties.

Module 3: Bijkomende stoornissen

Deze module staat in het teken van de stoornissen die vaak samen met een autismspectrumstoornis voorkomen.

Aan de orde komen:

- De relatie tussen autisme enerzijds en verstandelijke beperking, AD(H)D, angsten, somberheid en dwang anderzijds;
- Gedrag en gedragsproblemen begrijpen;
- Dwangmatigheden, preoccupaties en herhaalgedrag;
- Emotieregulatie.

Je oefent met het analyseren van de relatie tussen bijkomende stoornissen en autisme. Daarnaast leer je dwangmatigheden, preoccupaties en herhaalgedrag analyseren en daar adequate interventies op in te zetten. Ook wordt er geoefend met emotieregulatietechnieken.

Studiebelasting

Een gemiddelde deelnemer aan de cursus autismebegeleiding moet rekening houden met een totale tijdsinvestering van ca. 50 uur, bestaande uit e-Learning, zelfstudie, contactmomenten, opdrachten en toetsing.

Toetsing/examinering

De cursus autismebegeleiding wordt afgesloten met een kennistoets. De tussentijds te maken opdrachten zijn voorwaardelijk voor beoordeling.

Docent

Drs. Birgitta Kox

Birgitta Kox is GZ-psycholoog en orthopedagoog-generalist. Zij is gespecialiseerd in in autismespectrumstoornissen en was jarenlang werkzaam in de geestelijke gezondheidszorg, als lid van het Centrum voor Consultatie en Expertise (CCE).